

Embargo tot 17 maart 00:01 GMT

Opmerking: Het rapport en het ondersteunend materiaal zijn beschikbaar via www.fern.org/stolengoods/embargo; Wachtwoord: Deforestation1

RAPPORT: EU importeert jaarlijks voor 6 miljard euro producten van illegaal ontbost land

Een kwart van de wereldhandel in landbouwproducten, verbouwd op land dat illegaal werd ontbost, is bestemd voor de EU. Nederland, Italië, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk zijn de grootste importeurs van deze grondstoffen.

Brussel (17 maart 2014)— Tussen 2000 en 2012 werd gemiddeld elke twee minuten een voetbalveld bos illegaal¹ gekapt om de EU te voorzien van rundvlees, leer, palmolie en soja voor voedingsmiddelen, diervoeder, leren schoenen en biobrandstoffen. Nederland is de grootste importeur van deze grondstoffen. De EU is verantwoordelijk voor de import van 25% van alle soja, 18% van alle palmolie, 15% van het rundvlees en 31% van het leer in de internationale handel in grondstoffen die direct verband houden met de illegale vernietiging van tropisch regenwoud. Dit blijkt uit een rapport van Fern, een in Brussel gevestigde NGO.

“Er is al veel geschreven over het feit dat de EU de belangrijkste importeur is van producten die leiden tot ontbossing, maar we hebben nu gegevens die aantonen dat een groot deel van deze ontbossing illegaal is”, zegt Saskia Ozinga, campagnecoördinator bij Fern.

De studie [**Stolen Goods: the EU's complicity in illegal tropical deforestation**](#) (**Gestolen goederen: de medeplichtigheid van de EU aan illegale ontbossing in de tropen**) bouwt voort op onderzoek uit 2014² en maakt voor de eerste keer een schatting van de mate waarin consumptie in de EU leidt tot illegale ontbossing.

Nederland is de grootste Europese importeur, en neemt een derde van de import van grondstoffen afkomstig uit illegale ontbossing naar Europa voor zijn rekening. Veel van deze grondstoffen worden doorgevoerd naar andere Europese landen.

Volgens de studie importeerden Nederland, Italië, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk gezamenlijk 75% van de illegale grondstoffen die door de EU geïmporteerd werden. In de verschillende landen zijn verschillende grondstoffen belangrijk:

- Nederland en Duitsland zijn de grootste importeurs van palmolie, die verwerkt wordt in talloze cosmetische en voedingsproducten.
- Het Verenigd Koninkrijk is vooral een belangrijke bestemming voor rundvlees dat afkomstig is van illegaal ontbost land.

---

¹ Illegaliteit wordt gedefinieerd volgens de wetten van producerende landen. Voorbeelden van illegale praktijken zijn onder meer het omzetten van bossen voor commerciële landbouw zonder het recht de bomen op het land te kappen, of het gebruik van illegaal verleende of verkregen vergunningen om land om te zetten. In sommige gevallen, zelfs wanneer bedrijven het recht hebben om land om te zetten, wordt meer bos gekapt dan is toegestaan, of worden overeengekomen betalingen voor het land aan plaatselijke gemeenschappen of de overheid niet gedaan.

² <http://www.forest-trends.org/illegal-deforestation.php>

- Het meeste leer gaat naar Italië. Het land importeerde grondstoffen ter waarde van 1 miljard euro afkomstig van illegale ontbossing.
- Frankrijk is de grootste importeur van soja, waarvan het grootste deel gebruikt wordt voor voer van vleeskippen en -varkens.

Het onderzoek toont aan dat het grootste deel van de illegale landbouwgrondstoffen die de EU importeert afkomstig is uit Brazilië en Indonesië. Meer dan de helft is afkomstig uit Brazilië, waar naar schatting ongeveer 90% van de ontbossing illegaal is. Een kwart is afkomstig uit Indonesië, waar ongeveer 80% van de ontbossing illegaal is.³ Maleisië en Paraguay zijn een paar van de andere landen waar veel grondstoffen vandaan komen.

“De EU-consumptie doet meer dan alleen bijdragen aan de vernietiging van het milieu en de klimaatsverandering”, zegt Sam Lawson, auteur van het rapport. “De illegale aard van de ontbossing zorgt ervoor dat ze corruptie versterkt en leidt tot geweld, schending van mensenrechten en verlies van inkomstenbronnen. Mensen die illegale ontbossing proberen te stoppen zijn bedreigd, aangevallen of zelfs vermoord.”

Actie is nodig

Het rapport vermeldt gedetailleerd de acties die de EU zou moeten ondernemen om haar bijdrage aan illegale ontbossing te stoppen. De belangrijkste aanbeveling is dat de EU werk maakt van haar belofte een EU-actieplan inzake ontbossing en aantasting van de bossen op te stellen.⁴

“De vraag naar grondstoffen die deels afkomstig zijn van illegaal ontbost land, wordt aangestuurd door verschillende EU-beleidsterreinen, zoals landbouw, handel en energiebeleid”, verduidelijkt Ozinga. “We hebben dringend een actieplan nodig om dit beleid coherent te maken, de consumptie van de EU te verminderen en te garanderen dat we alleen legale en duurzaam geproduceerde grondstoffen importeren.”

In het rapport staat dat de EU tevens gebruik zou moeten maken van haar marktoverzicht om in productielanden hervormingen af te dwingen en aldus de illegaliteit te verminderen, net zoals is gedaan met het actieplan van de EU om illegale houtkap aan te pakken.⁵

Ozinga: “Een actieplan over ontbossing zou een dialoog op gang kunnen brengen tussen de EU en producentenlanden, waarbij handel als een stimulans gebruikt wordt. De EU kan aandringen op hervormingen, niet alleen om de ontbossing te verminderen maar ook om het bestuur en de landrechten van de inheemse en lokale bevolking te verbeteren.”

Verschillende bedrijven hebben onlangs vrijwillig afgesproken hun aanvoerketens op te schonen, met de belofte geen producten toe te laten die een relatie hebben met ontbossing. Het rapport waarschuwt echter dat deze bedrijven die afspraken moeilijk kunnen nakomen, omdat illegale ontbossing zo wijdverspreid is.

Hannah Mowat, campagnemedewerker van Fern, voegt hieraan toe dat een EU-actieplan een vitale bijdrage zou kunnen leveren aan de aanpak van klimaatuitdagingen. “De rol die bossen spelen bij het reguleren van het klimaat is welbekend. Om de bomen te laten staan, moet de druk op ontbossing

³ <http://www.forest-trends.org/illegal-deforestation.php>

⁴ Het zevende milieu-actieplan van de EU verplicht de EU tot het in overweging nemen van een actieplan inzake ontbossing en aantasting van de bossen. Zie bijlage, 105. (vi) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013D1386>

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=BmdrtXR96Pk>

wegenomen worden. De EU heeft daarom een cruciale kans ontbossing te stoppen, door de handel in en consumptie van landbouwgrondstoffen aan te pakken.”

###

OPMERKING: Op 30 maart zal Fern een aantal rapporten publiceren met aanbevelingen voor de EU om ontbossing te stoppen en rechten van lokale gemeenschappen te respecteren. Hierbij ligt de nadruk op het EU-beleid ten aanzien van klimaat en energie, handel, financiën, duurzame consumptie en ontwikkelingssamenwerking. Samen vormen deze documenten een alomvattend actieplan voor de EU om ontbossing en degradatie van bossen aan te pakken.

Over Fern

[Fern](#) is een non-gouvernementele organisatie (NGO) en een Nederlandse stichting, opgericht in 1995 met het doel de betrokkenheid van de Europese Unie bij bossen te volgen en activiteiten van NGO's op Europees niveau te coördineren. Ons werk is gericht op bossen en de rechten van mensen die in bossen wonen, evenals de problemen waar zij mee te maken hebben zoals handel, investeringen en klimaatsverandering. Al ons werk wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met sociale en milieuorganisaties en -bewegingen over de hele wereld. De naam Fern (varen) is gekozen omdat varens een van de weinige plantensoorten zijn die in alle bossen groeien.